

Anonym provtagning HIV-test

Innehåll

Anonym provtagning HIV-test	1
Bakgrund	1
Kostnadsfrihet	1
Rutin för anonym provtagning	1
Hantering av anonyma identiteter på vårdenheten	2
Provsvar	2
Skapande av reservnummer i Cosmic	2
Dokumenthistorik	3

Bakgrund

Hälso- och sjukvården har enligt smittskyddslagen skyldighet att ta prov för HIV-test på en person som begär detta. Patientens egen önskan om ett test räcker i normala fall. Testning för HIV ska tillämpas generöst och vara tillgänglig för alla. Önskad anonymitet får inte vara ett hinder för att testa sig eller för att få adekvat rådgivning före eller efter provtagningen. Patienten ska informeras om att anonymiteten bryts vid positivt resultat.

Kostnadsfrihet

HIV-provtagning är kostnadsfritt för patienten om det görs inom hälso- och sjukvård eller av en läkare som har vårdavtal med landstinget.

Rutin för anonym provtagning

Anonym provtagning innebär att reservnummer i den elektroniska patientjournalen Cosmic används. Reservnumret används vid provbeställning i Cosmic och proverna ska märkas med reservnumret istället för den verkliga identiteten. Det ska vid positivt provsvar finnas en rutin för koppla ihop reservnumret (anonym identitet) med den riktiga identiteten.

Hantering av anonyma identiteter på vårdenheten

När prov tas med reservnummer ska reservnumret och patient ID sparas i en "bok" på vårdenheten som arbetsmaterial i väntan på provsvar. Varje patient ska skrivas på en egen sida så att sidan kan rivas ur och kasseras när provsvar inkommit. Boken förvaras inlåst. I det fall svaret är positivt ska reservnummer kopplas ihop med patientens aktuella personnummer så att vårddata/provsvaret förs över till patientens journal.

Se kapitel 1.7 Koppla person- eller reservnummer: [Cosmic – Patientkort, manual, Region Uppsala.se \(pdf\)](#).

Provsvar

Provsvar meddelas endast vid återbesök, som ska inbokas en vecka efter provtagningen. Återbesök bokas på patientens riktiga identitet/personnummer med besöksorsak 'Provsvar'. Besöket är kostnadsfritt. Vid återbesöket lämnas resultat på testet och vid behov information om åtgärder och behandling.

Patient som testat sig anonymt, och är HIV-positiv, måste uppge sin identitet till behandlande läkare. Om patient uteblir från provsvarsbesöket, och testen är HIV-positiv, är mottagningen skyldig att meddela provsvar per brev. Därför måste reservnumret gå att spåra till individen.

Skapande av reservnummer i Cosmic

Se kapitel 1.5 Skapa reservnummer, "TT-nummer", för oidentifierad patient: [Cosmic – Patientkort, manual, Region Uppsala.se \(pdf\)](#).

Gör så här:

1. Öppna patientkortet under Patient utan att ha någon patient vald, se bild 1.
2. Registrera För- och Efternamn som Vårdenhetens namn + löpnummer.
3. Lämna fältet Född tomt.
4. Fyll i Kön.
5. Klicka på knappen Reservnummer och det unika reservnumret ("TT-nummer") skapas.
6. Spara (Alt+S).

Bild 1.:

The screenshot shows the 'Patientkort' (Patient Record) form in the Cosmic system. The form is divided into several sections: 'Allmänt' (General) and 'Information'. The 'Allmänt' section contains fields for 'Personuppgifter' (Personal Information), 'Identifikatorer (0 st)' (Identifiers), 'Förnamn' (First Name), 'Mellannamn' (Middle Name), 'Efternamn' (Last Name), 'Adresser (0 st)' (Addresses), and 'Folkbokföring' (Population Register). The 'Information' section contains fields for 'Född' (Born), 'Sex' (Gender), 'Telefon (0 st)' (Phone), and 'Hem' (Home). Four numbered callouts are present: 1 points to the 'Förnamn' field, 2 points to the 'Sök mot register' (Search in register) button, 3 points to the 'Sex' radio buttons, and 4 points to the 'Reservnummer Master C' field.

Använd det skapade reservnumret för den elektroniska beställningen i Cosmic.

Menyval: Beställning provbunden flik Mikrobiologi, välj Grupper/Paket HIV/HTLV och Hepatit.

[Cosmic – Patientkort, manual, Region Uppsala.se \(pdf\)](#)

Länk Meddelandeblad Socialstyrelsen:

[Provtagning för hiv och andra sexuellt överförbara infektioner – ansvar, tillgänglighet och sekretess \(region uppsala.se\)](#)

Dokumenthistorik

Författare:

Kicki Palmberg samordnande biomedicinsk analytiker, Barbro Nordström chefsläkare primärvården.

Datum:

2018-06-21 Eva Lundell, Karin Fischer Liddle, Fredrik Sund, Mats Ericsson.

2021-10-05 Fredrik Sund VC VO Infektionssjukdomar, Petra Sandell KMB tillägg av menyval av provpaket i beställning provbunden.